

Eminentissimi Ac Reverendissimi Domini, D. Joannis Baptistæ, Cardinalis De Luca, Theatrum Veritatis Et Justitiæ, Sive Decisivi Discursus

Ad Veritatem Editi In Forensibus Controversiis, Canonicis & Civilibus, in quibus in Urbe Advocatus, pro una partium scripsit, vel Consultus respondit ; Cum Indicibus Argumentorum, Causarum ac Rerum luculentissimis. Opus Tam Judicibus, Quam Causarum Patronis, atque omnibus in utroque Foro ...

Pars Prima. De Ivrisdictione Et Foro Competenti. Pars Secunda. De Præeinentiis & Præcedentiis

**Luca, Giovanni Battista de
Coloniae Agrippinae, 1691**

Disc. XXXVI. Anglonen. Competentiæ. De jurisdictione Nuntii Apostolici in Regno Neapolitano cum Regularibus, & exemptis tanquam eorum Commissarii Generalis, An ea competat privativè ad Ordinarios ...

[urn:nbn:de:hbz:466:1-74087](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-74087)

Et nihilominus, ubi etiam illa saltem intellectu-
liter danda esset, Adhuc tamen ad effectum præsen-
tis quætionis dicebam, pro Archipresbytero proba-
bilis respondendum videri, quoniam huiusmodi
functiones, occurfus scilicet in ingressu, associa-
tionis in egressu, & assistentiæ, sunt indivisibiles &
communes pro indiviso inter Ecclesiam & cappel-
lam, Unde posita etiam huiusmodi ideali separa-
tione, quodque Archipresbyter, & Protector es-
sent duo Prælati cœquales; quorum unus nullam
dependentiam ab altero haberet, sed quilibet es-
set cum omnimoda in territorio proprio respecti-
vè, Adhuc tamen in istis functionibus, perneceffe
dicendi essent socii, ac facientes actum socialem
seu communem pro indiviso, Quo posito seque-
batur, talem actum ab Archipresbytero explican-
dum esse, quoniam in individuis actibus per unum
tantum explicandis, quamvis jus habituale resideat
penes omnes pro communi possidentes in solidum
juxta ea quæ habentur in *Mutinen. feudorum de
Rangonis sub titul. de feudis disc. 2.* & alibi, Nihilomi-
nus exercitium esse debet, vel penes eum socium,
qui majorem partem habet, vel data æqualitate penes
eum, qui ratione ætatis vel alterius circum-
stantiæ inter eos est dignior, ut habemus de scripturis
seu clayibus conservandis per fratrem majorem,
De actibus Capitularibus explicandis per primam
Dignitatem seu antiquiorè Canonicum, De præ-
minentis univèrs & individuis competentibus alicui
familie vel generi personarum practicandis cum se-
niore, aut eo qui primogenitus seu domus major
& caput dicitur, cum similibus, Unde propterea
ex hoc saltem motivo, omnium præmissorum conciliativo,
dictæque jurisdictionis ac jurium Protectoris præservativo,
parum probabilis videbatur dicta resolutio, merito per
Alexandrum VII. non approbata, De huiusmodi autem Cappellæ protectione,
& cui debeatur, habetur actum hoc eodem libro
in *Romana protectionum sub titul. de præminentibus.*

A N G L O N E N.
C O M P E T E N T I Æ
P R O
E P I S C O P O,
C U M
T R I B U N A L I N U N T I A T U R Æ
N E A P O L I S.

*Casus disputatus in Sac. Congregatione Episcoporum
& Regularium, & implicite deci-
sus pro Episcopo.*

De jurisdictione Nuntii Apostolici in Regno Neapolitano cum Regularibus & exemptis tanquam eorum Commissarii Generalis, An ea competat privativè ad Ordinarios locorū in illis casibus, in quibus Ordinarii, exemptione non obstante sunt Regularium & exemptorum iudices competentes.

Card. de Luc. de Jurisd. & foro comp.

S E U M M A R I U M.

- 1 *Acti series.*
- 2 *In quibus casibus procedat delegata Jurisdictio generalis Nuntii in causis Regularium privativè ad Ordinarios.*
- 3 *Nulla datur exemptio adversus forum turbata jurisdictionis.*
- 4 *Quando Ordinarii procedant etiam contra Regulares & exemptos.*

D I S C. XXXVI.

Uemdam Monachum Ordinis Cisterciensis Monasterii S. Mariæ in sagittario Diocesis Anglonen. de facto turbantem jurisdictionem Episcopi, lacerando ejus Edicta, aliosque actus absque dubio turbativos faciendo, Episcopus prædictus, de meo consilio carceravit, quamvis non cum ea arcta custodia & asperitate, quam utpotè loco pœnæ in aliorum exemplum, atque ad huiusmodi exemptorum consuetam petulantiam coercendam, ex dicto consilio facere debuisset; Quare ex parte dicti Religiosi seu ejus Abbatis habitus fuit recursus ad Tribunal Nuntiaturæ Neapolis, à quo prodierunt literæ præceptivæ super dicti Religiosi exarceratione, ejusque consignatione subcollectori Diocæsano, sub eo prætextu, quod ipse Nuntius in toto Regno esset Commissarius, & Delegatus Apostolicus Generalis in omnibus causis Regularium, proindeque ad ejus Tribunal ex inconcussa observantia, etiam cum ipsomet Tribunali Curie Archiepiscopalis Neapolis, privativè spectaret cognitio causarum & delictorum, quæ per exemptos & Regulares patrarî contingeret, præsertim extrâ Claustra; Cumque Episcopus, neglecta dicti præcepti executione, recursum habuisset ad Sacram Congregationem Episcoporum & Regularium, quæ juxta stylum audire voluit Nuntium, eidem scribendo pro informatione, cum insertione supplicis libelli ex parte dicti Episcopi porrecti, Nuntius autem visis concludentibus motivis in dicto supplicis libello deductis, dignoscendo talem præensionem non esse sustentabilem, prudenter respondiit, sui Tribunalis privativam jurisdictionem cum Regularibus & exemptis, non capere casus particulares, in quibus, vel de jure, vel ex Sac. Concil. Trid. seu Apostolicis Constitutionibus, Ordinariorū jurisdictio etiam cum exemptis præservata est; Idcirco nulla desuper edita resolutione, ob illius ita cessantem necessitatem, Episcopus intentum obtrinit, dictumque Religiosum post talem carcerationem, quam loco pœnæ cedere posse cepit, suâ auctoritate gratiosè dimisit.

Dicebam igitur in dicto supplici libello pro Episcopo concepto, quod quicquid sit de prædicta generali delegata jurisdictione Nuntii circa causas indifferentes, in quibus specialiter à jure vel Sac. Concil. Trid. aut Apostolicis Constitutionibus provisum non esset, ita ut privativa quam ex observantia dictum Tribunal prætendit, percutiat solùm eam generalem competentiam, quam aliàs locorum Ordinarii, propriis Regularibus superioribus negligentibus haberent, super quo locum veritati relinquebam; Attamen id nullatenus adaptari potest casibus specialibus, in quibus ita expressè provisum sit, ut erat præsertim casus presentis controversiæ, in quo agebatur de competentia ratione propria offensæ, ac turbatæ jurisd. quæ competentia nullam admittit exemptionem, nullumque privilegium

legium, ex iis, quæ etiam contra milites Hierosolymitanos habentur superius deducta in *Messanen. disc. 29.* & alibi; Undè Regularibus audientibus concessionibus, siue prædicantibus, aliaque gerentibus, concernentia administrationem Sacramentorum, vel curam animarum, prorsus vanum esset asserere, quod huiusmodi delicti cognitio, privativè ad ipsum Ordinarium Diocesenum, spectare deberet ad Tribunal Nuntiaturæ, idemque in omnibus aliis casibus collectis per *Barbos. de Episcopo alleg. 105.* & alibi hoc eod. titul. pluries, Præsertim verò ubi agitur de parvis Couventibus non habentibus numerum præfinitum in Constitutionibus *Urbani VIII.* & *Innocentii X.* per quas Religiosi subijciuntur in omnibus locorum Ordinariis, cum similibus, in quibus tanquam in casibus specialibus dicta generalis & privativa delegatio non intrat, locum habens solum in causis indifferentibus, vel privativè ad ipsos Superiores Regulares, quoties sunt extrà Claustra, vel etiam privativè ad Ordinarios, circa illam subsidiariam seu supplementivam jurisdictionem & competentiam, quæ aliàs ob negligentiam Superiorum de jure competeret; Undè propterea Sac. Congregatio nullam de se habebat difficultatem; prout idemmet Nuntius ut supra hanc veritatem agnovit, Et cum hac distinctione credebam ita utramque jurisdictionem præservatam remanere.

MAJORICEN. SYNODVS

PRO

EPISCOPO

Discursus pro veritate.

An & quando Regulares exempti, eorumque Abbates & Superiores teneantur accedere ad Synodum Diocesenum, & ad ejusdem Synodum observantiam, ita ut ad id per Episcopum cogi valeant.

SUMMARYM.

- 1 *Causa controversa.*
- 2 *Prælati Regulares habentes curam animarum intervenire debent in Synodo.*
- 3 *Declaratur, & quando debeat solum intervenire ille Vicarius, qui deputatus est ad curam exercendam.*
- 4 *Ubi non concurrat dicta ratio curæ animarum, non tenentur.*
- 5 *Declaratur ubi agitur de Regularibus Religionis universalis, secus ubi de monasterio singulari non communicante.*
- 6 *Tenentur accedere consuetudine, sed an hæc debeat esse quadragenaria, vel sufficiat decennalis, distinguitur.*
- 7 *Favorabilis est consuetudo, per quam fit reversio ad jus commue.*
- 8 *Non est admittenda probatio per testes, ubi habetur per scripturas.*
- 9 *De probatione interveniens in Synodo per testes.*
- 10 *Quomodo probatio concludere debet.*
- 11 *Quando testes debent allegare causam scientiæ.*

Enuentibus Abbatibus aliisque Prælatibus Regularibus *Maioricen.* intervenire in Synodo Diocesana, ut de præterito intervenisse supponebatur, Episcopus seu ejus Agentes in Curia, consilium pro veritate petierunt, An jus competere eos cogendi, & quæ probationes ad hunc effectum parandæ essent, quatenus judiciale experimentum in Sac. Congregatione Episcoporum & Regularium, vel in alio Tribunali assumendum esse determinaretur.

Distinguendo autem quæsitum in tres inspectiones, Primam scilicet in puncto juris, seu in abstracto; Alteram facti, quæ scilicet consuetudo vel præscriptio requiratur in iis casibus in quibus juris dispositio non assistat; Et tertiam super modo probandi dictam consuetudinem, an fieri possit per testes, ut ex parte dict. Agentium desiderabatur, vel fieri deberet per scripturas.

Quatenus pertinet ad primam Respondi, distinguendum esse inter Abbates, alioque Prælatos Ecclesiarum Regularium, quibus cura animarum imminet, & eos, in quibus talis circumstantia non concurrat, Primo casu subdistinguedum esse, an cura principaliter imminet ipsi Ecclesiæ principali, ejusque Abbati seu Prælato, vel potius accessoriè & per viam unionis, quia nempe aliqua Ecclesia Parochialis accessoriè unita sit Monasterio, seu quod cura imminet Ecclesiæ alicujus grantiæ seu membri, & de mensa Monasterii.

Ubi enim cura imminet ipsis Prælatibus, quia ipsæ Ecclesiæ Principales sint Parochiales, Tunc licet in huiusmodi Parochialitatibus annexis alicui dignitati non intret dispositio Sac. Concil. Trident. super provisione per concursum, nedum quia cura stare dicitur accessoriè, sed etiam quia agitur de beneficiis regularibus, de sui natura manualibus, & obedientiariis, non conferendis in titulum perpetuum; Nihilominus cum tunc considerentur tanquam Parochi, congruum est, ut in Synodo interveniat, ut representare valeant ea, quæ pro sibi commissarum animarum salute cedant expedire, Vel ut ita addiscant, quomodo in eandem animarum cura & Sacramentorum administratione debeant se gerere, ut communiter admittunt, cæteris allegatis *Massobr. de Synodo cap. 3. dubit. 2. Pac. Jordan. de re benef. titul. de Synodo num. 67. Gavant. in praxi compend. Synodi par. prima cap. 29. num. . . . Barbos. de Episcopo alleg. 74. num. 25. & alleg. 93. num. 5. & in collectan. ad Concilium sess. 24. de Reformat. cap. 2. Fagnan. in cap. quod super his de major. & obed. num. 1. & seq.* & cæteri de materia agentes.

Ubi verò cura non imminet ipsis Prælatibus, seu in eorum Ecclesiis principalibus, sed in Ecclesiis unitis, & de mensa, ut supra, Tunc quamvis mox allegati non descendant ad hos terminos, probabilis dicebam, quoad ipsos Prælatos negativè respondendum videri, cum cesset ratio, ob quam eis injungitur onus, ad quod aliàs de jure non tenentur, & Regula est, ut Regulares quibus animarum cura non incumbit, non teneantur ex collect. per *Barbos. de Episcopo dict. alleg. 93. num. 7.* Solumque tali casu præteriti posse credebam interventum illius Vicarii, seu Prælati localis, grantiæ seu membri. cuius Ecclesiæ cura imminet, Atque ita de facto servari videmus, etiam quoad superioritatem Ordinarii loci quoad ea, quæ concernunt curam & administrationem Sacramentorum, quoniam non est